

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – I. RAZRED
XX. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2015.)
ŽUPANIJSKA RAZINA

Test ima 35 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 90 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Alternativno točno rješenje napisano je u zagradi.

1. zadatak

Silvije Strahimir Kranjčević, najznačajniji pjesnik **hrvatskoga realizma**, rođen je prije 150 godina u Senju, pod **Nehajem**. Grad bure i **uskoka**, **Senjske glagoljske tiskare** velik je kao i naš Kranjčević. Napustio ga je i krenuo u Rim kako bi postao svećenikom. Ne osjetivši svećenički poziv, napušta **Vječni Grad** i odlazi put Zagreba gdje postaje učiteljem. Međutim, u **Khuenovoj Hrvatskoj** za nj nije bilo mjesta pa službuje po **Bosni i Hercegovini**. U svojim se pjesmama izražavao **biblijskim** i **antičkim** parabolama, simbolima iz povijesti **kršćanstva** i **židovskoga** naroda. Svemirske su vizije koje otkriva njegova poezija izrasle iz mračne **khuenovske Hrvatske**.

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

2. zadatak

- a) od sreće – **priložna oznaka (uzroka)**
- b) bez povratka – **atribut (imenični atribut)**
- c) hrabri – **subjekt**

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

3. zadatak

N   N   N   N   L   N   A

Tek, njegova je tragedija, njegovo „čovječstvo” u tome što on neće dočekati oživotvorenje

G   G   N   A   G   A

svojih ideala... Oni – koje je toliko volio, zbog kojih je toliko podnio – izdavali su ga tijekom

G   A   A   A   A   A   A   N

seobe, sumnjali u njega i njegovo poslanje, vrijeđali Jahvu... Njegovo djelo dovršit će drugi.

N   N   G   N   N   A   G   A   D

To je tragika proroka koji, smatra Kranjčević, mora činiti dobro, bez obzira na to hoće li mu

N   I

dobro biti dobrim vraćeno.

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

4. zadatak

- a) što – čestica
- b) poslije – **prijedlog**
- c) opet – **prilog**

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

5. zadatak

- a) fratar – **fra**
- b) račun – **rn.**

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

6. zadatak

- a) Svoj rječnik bogatimo čitajući knjige.
- b) Čuvši priču, i on je želio pripovijedati.

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

7. zadatak

- b) Oblaci tmurni kišu najavljuju.

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

8. zadatak

- a) buduće susljedne radnje

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

9. zadatak

infinitiv	shvaćati, uviđati, biti, odgojiti
prezent	je
perfekt	sam počeo (počeo sam), sam počeo (počeo sam), nije niklo, sam shvatio (shvatio sam), sam dočuo (dočuo sam), su vojevali (vojevali su)
imperfekt	bijah
aorist	(ne) kazaše, rekoš
pluskvamperfekt	bijahu prirasli
futur prvi	razvit će
kondicional prvi	(ne) bi smjela
glagolski prilog sadašnji	motreći

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

10. zadatak

Gledan u svjetlu umjetnosti i književnopovijesne kauzalnosti, Kranjčević, unatoč krhku tijelu, unatoč brojnim neprilikama, raste do gigantskih razmjera. Mjeren isključivo mjerilom svojega doprinosa hrvatskoj poeziji, Kranjčević kao da je zavjetovan isključivo pjesničkom poslanju. Bol i radost, opjevani u njegovim stihovima i prevladani snagom koju samo rijetki posjeduju, pretvaraju se u vječnost, svjedočeći o onome koji ih je doživio u sebi i o onima koji ih doživljavaju magijom pjesničkog izraza.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

11. zadatak

Od one male kore krušca, pružila mi ju je majka kao nejaku djetetu, pa do dana kada sam ju sam počeo lomiti, veliki je razmak. Korisno je preletjeti taj niz vremena koji započinje prvim nestašnim trkanjem nesigurne noge, a završava, bar u mojemu slučaju, zabrinutim klecanjem na pragu života. (...) Čemu ovo razglabanje? Izgovaram glasno: „Ponos moj, borbe su moje!” Pitali su me je li u tih borbah bilo grijeha i razmirica. Odgovorio sam im: „One su dokaz da sam živio”, nastavio sam, „i da sam se rvaio s naprilikama života.”

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

12. zadatak

čučnuti, beračičin, beščutan, ćevapčić, ćaknut, zapećak,
čačkati, boćar, šćućuriti se, čeličiti se, izopćenik, plitkoća,
plamićak, stojećki

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

13. zadatak

glas	po mjestu tvorbe	po načinu tvorbe
b	dvousnenik (dvousneni, bilabijal)	zapornik (okluziv, eksploziv, praskavac, praskavi, zatvorni)
f	zubnousnenik (zubno-usneni, zubnousneni, labiodental, labiodentalni, usneno-zubni, usnenozubni)	tjesnačnik (frikativ, tjesnačni)
c	zubnik (zubni, dental, dentalni, prednjojezično-zubni, prednjojezičnozubni, vrhjezično-zubni, vrhjezičnozubni)	slivenik (afrikata, sliveni, složeni, poluzatvorni)

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

14. zadatak

u, o

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

15. zadatak

glagol	1. osoba / 1. lice jednine prezenta	glasovne promjene
tući	tučem	platalizacija
sjeći	siječem	palatalizacija (duljenje korijenskoga sloga <i>je</i> u <i>ije</i>)
klicati	kličem	jotacija (jotovanje)

Ne priznaje se odgovor duljenje korijenskoga sloga *je* u *ije* bez palatalizacije.

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

16. zadatak

c) nazivlje

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

17. zadatak

planina, častan, čokoláda (planina, častan, čokolada)

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

18. zadatak

Svě milijúni vápě: Pravícě, krùha!

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

19. zadatak

stranputica, odćurlikati, postdiplomski

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

20. zadatak

c) fonem

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

21. zadatak

- a) pùnč
- b) cřn
- c) kăt

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

22. zadatak

- ( ) Divno je,| divno( )
- ( ) Sklopiti| oči,| a tamo,| s neba,( )
- ( ) Glatko se| duga| oteгла| traka( )
- ( ) I mekano| plazi| niz trepavice| tanke( )
- ( ) Draškajuć| blago| zavjesu| svilnu( )
- ( ) Između mene| i između svijeta.( )

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

23. zadatak

- a) naveska – nepostojani a (nepostojano a), jednačenje po zvučnosti **1 bod**
- b) navesci – nepostojani a (nepostojano a), sibilizacija, jednačenje po zvučnosti **1 bod**
- c) navešće – nepostojani a (nepostojano a), palatalizacija, jednačenje po zvučnosti, jednačenje po mjestu tvorbe **1 bod**

Nije važan redoslijed pisanja glasovnih promjena.

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

24. zadatak

- a) po-sluš-a-ti
- b) po-vjetar-ac-Ø
- c) raz-govor-n-i
- d) ime-Ø

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

25. zadatak

- a) brijestovi
- b) smjehovi / smijesi

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

26. zadatak

oko, ne (Ne)

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

27. zadatak

nam, im, je

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

28. zadatak

Hoćeš li potvrditi da mu ih je već poslala?

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

29. zadatak

- a) Uspjeli ste premostiti razlike?   **uzlazna (intonacija)**
- b) Zar si zaboravio obećanje?   **silazna (intonacija)**

Priznaja se i odgovor u kojem je intonacija označena simbolom, uzlaznom i silaznom strelicom.

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

30. zadatak

- a) Mi dolazimo, a vi odlazite.   **(načelo) suprotnosti**
- b) Kad stigneš, javi se.   **(načelo) inverzije**

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

31. zadatak

- b) donio

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

32. zadatak

- d) raširiti

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

33. zadatak

- b) govor sela Brdovca

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

34. zadatak

- f, v

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

35. zadatak

- a) s đakom
- b) kad će (kat će)

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)